

گفتگو اختصاصی با افسردوم دریانورد «را حله طهماسبی»
تنها دریانورد زن ایران

وقتی خانمها سکاندار کشتی‌ها می‌شوند!

خوشبختانه زنان سرزمینمان سالهاست که در تمام عرصه‌های زندگی و شغلی پیشرفتهای زیادی کرده‌اند و یا به پای مردان سکاندار کارهای سخت و طاقت فرسا بوده‌اند! راحله طهماسبی تنها افسر دوم زن دریانورد ایران است که دارنده کارت "تی اف تی" -درجه تدریس مدرسین- و در مرحله رسیدن به فرماندهی می‌باشد. وی با وجود موانع سخت و در محیطی کاملاً مردانه تنها به دلیل عشق و علاقه‌ای که به دریا داشته و با پشتکار و اراده توانسته به هدفش برسد. او تنها بانوی کلاس دوره‌های آموزشی دریانوردی بوده که از سال ۸۹ پا به عرصه دریانوردی کشور گذاشته‌است. طهماسبی با پشت سر گذاشتن سختی‌ها امیدوار است که به زودی بتواند به عنوان یک بانوی کاپیتان در کشورش سکاندار کشتی‌ها باشد.

گفتگوی ما را با افسر دوم دریانورد راحله طهماسبی ادامه بخوانید.

- مختصری از خود و شغلان بگویید.

راحله طهماسبی سروسناتی، متولد سال ۱۳۶۵ اهل سروستان در ۷۵ کیلومتری جنوب شرقی شیراز می‌باشم. در حال حاضر دانشجوی ارشد کامپیوتر می‌باشم. علاقه من از پایان تحصیلات دوران دبیرستان شروع شد. زمانی بود که باید برای زندگی و آینده‌ام بیشتر فکر می‌کردم؛ انتخاب رشته و ادامه تحصیل با هدفی مشخص برایم جایگاه ویژه‌ای داشت. از آنجا که از بچگی به دریا علاقه داشتم، در زمینه دریانوردی شروع به تحقیق کردم. اما دقیقاً شروع فعالیتیم از سال ۸۹ بود که همزمان با آموزش دوران ملوانی در آموزشگاه دریایی آریا در بندر لنگه بود.

- در مورد شغلان بگویید.

دریانوردی شغلی بسیار سخت و پر خطر است، شغلی است که کلاً مورد بی توجهی قرار گرفته و در این زمینه قشر دریایی خیلی مورد بی مهری قرار گرفته‌اند! چه از لحاظ حقوق، چه بیمه (چون بیمه فرد را باید صاحب شناور و یا شرکت‌های دولتی پرداخت نمایند) و چه مرضی، که هیچ ارگانی هم حمایتشان نمی‌کند.

متأسفانه به دریانوردان هیچ توجهی نمی‌شود، حتی یک نماینده مدافع حقوق دریانوردان در مجلس نیست!

- با توجه به این همه مشکلات چرا سراغ این شغل رفتید؟

از روز نخست به این شغل به عنوان یک کار نشدنی نگاه نکردم، هرچند هر فعالیتی، سختی خود را دارد. اما برای من که با عشق وارد این رشته شده‌ام، تمام سختیهایش لذت بخش است.

- برای رسیدن به این مرحله چه دوره‌هایی را گذرانده‌اید؟

من از دوره ملوانی شروع کردم بعد از اتمام دوره، به دوره کارآموزی یا سی تایم دریایی رفتم. یک سال و نیم گذشت تا اینکه سی تایم دریایی را پشت سر گذاشتم. بعد از این دوره وارد مرحله افسری شدم. افسری زیر ۳۰۰۰ و سفرهای نزدیک به ساحل و بعد از آن هم دوره‌های جانبی زیر ۳۰۰۰ را گذراندم. بر روی کشتی‌های مسافربری بندرعباس به قشم مشغول به کار هستم.

- در هفته چند ساعت بر روی آب هستید؟

مدت زمان روی دریا بودن بر طبق هر شناور فرق می‌کند اما فعالیت شناورهای مسافربری از پنج صبح شروع می‌شود تا ۲۲ ادامه دارد.

- خانواده با شغلان مشکلی نداشتند؟

خانواده من چون با روحیاتم آشنا بودند و می‌دانستند

از عهده این مسئولیت بر می‌آیم هیچ مخالفتی نداشتند. خانواده‌ام بخصوص پدر و خواهرم مشوق من بودند. هر چیزی را که در زندگی‌ام به دست آوردم اول به لطف خدا و بعد مدیون پشتیبانی خانواده‌ام هستم.

- برای فعالیت در حوزه دریانوردی، با چه دشواری‌هایی مواجه هستید؟

مشکلات دریانوردان آنقدر زیاد است که می‌شود درباره آن کتاب نوشت! البته تعدادی از مشکلات را برایتان بازگو می‌کنم: اول از همه گرانی دوره‌های جانبی و دوره‌های افسری و فرماندهی که هزینه‌های زیادی باید برایشان پرداخت کرد، حتی زیر بار قرض بروید! به همین خاطر خیلی‌ها در میانه راه پشیمان می‌شوند و انصراف می‌دهند. دوم نداشتن بیمه، مرخصی کم و از همه مهمتر اینکه شناورها و شرکتها از نیروهای خارجی استفاده می‌کنند و حقوق کمی به آنها پرداخت می‌کنند و این موضوع باعث شده که حق نیروهای ایرانی از بین برود و نتوانند مشغول به کار شوند!

متأسفانه هیچ ارگانی به این موضوع اهمیت نمی‌دهد. چرا وقتی کشور خودمان نیروی متخصص دریایی دارد از نیروی بیگانه استفاده می‌کنند و این حق را از ما می‌گیرند؟ اگر نیروهای خارجی بروند و نیروی ایرانی جایگزین آنها شوند، بسیاری از مشکلات قشر دریانوردی کشور برطرف می‌شود.

- با توجه به محیط کاری کاملاً مردانه! برخورد همکارانان با شما چگونه است؟

خوشبختانه همکارانم بامن برخورد خیلی خوبی دارند. البته برای فعالان این حوزه، حضور یک زن دریانورد تا زگی دارد و تا حدی هم غیرعادی است. نمی‌توان ادعا کرد کار دریانوردی برای یک زن به راحتی کار برای آقایان است. اما چون دریانوردی شغل ایده‌آل من است، از پس سختی‌های آن برمی‌آیم.

البته خودم به گونه‌ای برخورد کرده‌ام که آنها احساس این را نداشته باشند که من از جنس آنها نیستم، در کارم به گونه‌ای تلاش کرده‌ام که این تفاوت جنسیت اصلاً احساس نشود، به اصطلاح دوشادوش آنها کار می‌کنم و در کارم هم بسیار جدی هستم. همکارانم اشکالاتم را برطرف می‌کنند و ایرادهای کارم را برایم بازگو می‌کنند و در واقع به گونه‌ای حمایت می‌کنند. زنان باید مطمئن باشند که می‌توانند از پس سختی‌های هر کاری برآیند، تنها باید صبر کنند.

- در حال حاضر با درجه افسر دومی، بر روی چه کشتی‌هایی می‌توانید کار کنید؟ عمده کار شما چگونه است؟

با مدرک من می‌شود بر روی کل شناورهای زیر ۳۰۰۰ تن کار کرد. اما مجدداً تکرار می‌کنم به دلیل حمایت نشدن خانمها در این شغل، در حال حاضر فقط می‌توان بر روی شناورهای مسافربری فعالیت کرد. تا اینکه یک روز کار روی دیگر شناورها هم برای خانمها آزاد گردد.

کار افسر دوم ناوبری است که بعد از کاپیتان برترین فرد محسوب می‌شود. کار با رادار اکتیس، جی‌پی‌اس و دستگاههای ناوبری بر عهده افسر دوم می‌باشد. افسرها به دسته‌های مختلفی تقسیم می‌شوند که در هنگام تخلیه و بارگیری از اول تا آخر نظاره گر هستند و کلیه امور تحت نظارتشان است.

- پس شما سکانداری هم انجام می‌دهید؟

بله. بعد از کاپیتان و در ساعت استراحت واچ من هم می‌شود سکاندار باشم.

- هنگامی که سکاندار کشتی هستید، مورد تعجب مسافران واقع نمی‌شوید؟ برخورد مردم با شما چگونه است؟

از دیدن یک خانم به عنوان سکاندار خیلی تعجب می‌کنند. عده‌ای خوشحال می‌شوند و تشویق می‌کنند. عده‌ای هم با وجود اینکه کمی استرس می‌گیرند و نگران می‌شوند ولی باز تشویق می‌کنند و دوست دارند عکس بگیرند!

- برای رسیدن به این مرحله چه سختی‌هایی را پشت سر گذاشتید؟

مشکلات برای فعالیت زنان در این حوزه، بسیار زیاد است. اولین مشکلات گرانی دوره‌های آموزشی است که خدا را شکر آنها را طی کردم. در این میان به دلیل خانم بودن کشتی و شناوری پیدا نمی‌شود که بخواهد به یک زن اجازه فعالیت دهد و نیز محل سکونت مناسب یا جای خواب برای زنان در شناورها وجود ندارد.

تمام این مشکلات به خاطر این است که هنوز به این باور نرسیده‌اند که زنان هم می‌توانند در کنار آنها در دریا کارهای سخت انجام دهند. در کشور ما بیشترین لطفی که به زنان شده این است که اجازه پیدا کرده‌اند روی کشتی‌های مسافربری کار کنند در صورتی که دیگر کشورهای جهان، زنان هم به راحتی می‌توانند بر روی دیگر کشتی‌ها کار کنند.

- یعنی زنان تنها می‌توانند روی کشتی مسافری کار کنند؟
بله. کشتی مسافری هم اصلاً جای پیشرفت ندارد بلکه کار

